

Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság

TÚZOK TUSA

2017

Levelező forduló
FELADATLAP

Kedves Versenyzők!

Szeretettel köszöntünk benneteket az idei Tűzok Tusa vetélkedőn, mely hagyományá vált verseny elnevezését a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság címerállatáról, a tűzokról kapta. Első lépésként Ti is válasszatok valami ötletes csapatnevet magatoknak. A frappáns, természetvédő szemléletű csapatnevekért is plusz pont jár. Idén a verseny egy levelező fordulóból és egy döntőből áll. A levelező forduló keretében az alábbi feladatlapot kell minél jobban megoldanotok. Élvezetes csapatmunkát kíván nektek a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság!

Iskola neve:	
Iskola címe, elérhetőségei:	
Kapcsolattartó pedagógus neve:	
Kapcsolattartó telefonos elérhetősége:	
Választott csapatnév:	
Csapattagok neve, osztálya	

1.) Bemelegítésként találjátok ki az alábbi anagrammákat és írjátok le, mi a közös a megfejtésekben! Egyes anagrammáknál a megfejtéshez a hosszú és rövid ékezeteket nem kell figyelembe venni! (Maximális pontszám: 7 pont)

ANAGRAMMA	MEGFEJTÉS
ROPOGÓ SELYEM	
CET ING LE	
FACSAR ILY MOHA	
ALVAD MA	
ÁR VIHOG	
BAGÁZS RONGY VARSA	
EZ A KÖZÖS A MEGFEJTÉSEKBEN:	

2.) Döntsétek el, hogy igazak vagy hamisak a következő állítások! Írjátok melléjük egy I vagy egy H betűt!

(Maximális pontszám 15 pont)

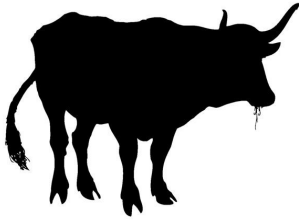

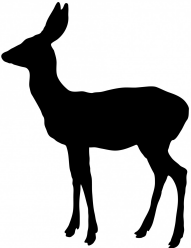

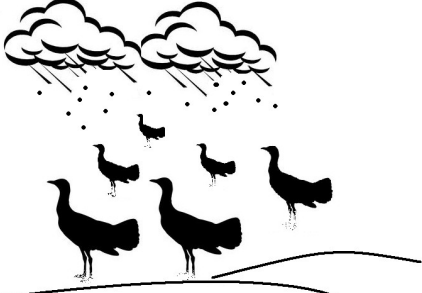

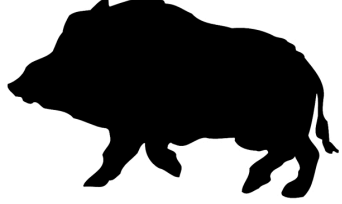
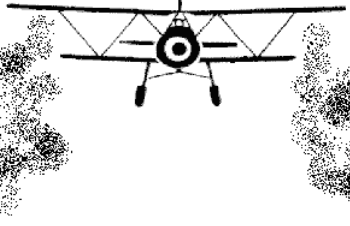

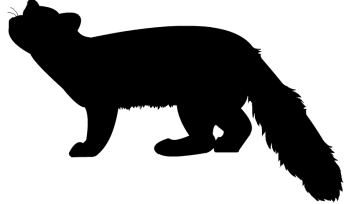
ÁLLÍTÁSOK	I/H
Idén 20 esztendő s a Körös-Maros Nemzeti Park.	
A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság címerállata a daru.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területei 4 megyébe terjednek ki.	
A Körös-Maros Nemzeti Parkot hazánk hetedik nemzeti parkjaként alapították.	
A Körös-Maros Nemzeti Park a Dél-Tiszántúl természeti és táji értékeinek megőrzését látja el.	
A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság működési területe körülbelül 800 ezer hektár kiterjedésű.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területén él hazánk legkisebb tűzokállománya.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területén található hazánk második legnagyobb halastó rendszere.	
A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság területén négy, országos jelentőségű természetvédelmi terület található.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területén folyik a Hármaskörös és a Hortobágy-Berettyó folyó.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területén található a Tompapusztai löszgyep.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területén található a Bélmegyeri Fápuszta.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területén is élnek aransakálok.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területén él az ország legjelentősebb vetővirág állománya.	
A Körös-Maros Nemzeti Park területén él hazánk első védetté nyilvánított növénye.	

3.) Az alábbi szókeresőben 9 természeti eseményt rejtettünk el. A természeti események minden irányból, átlósan és visszafelé is el vannak rejtve a betűhalmazban. Próbáljátok megkeresni őket! Ha megvannak, akkor, írjátok a megfejtések mellé, hogy melyik hónapban zajlik az adott természeti esemény! (*Maximális pontszám: 18 pont*)

M	K	U	O	F	F	M	B	B	G	F	A	K	A	T	J	P	R	P	N	G	Y	P	G	I	Q	G	V	O	I
U	A	P	F	F	M	S	Q	O	B	G	L	C	E	D	Y	C	P	I	X	T	D	T	Q	P	O	V	O	F	P
Y	R	M	T	L	F	K	F	H	V	H	R	Y	C	N	H	U	V	T	L	C	K	O	R	M	R	O	Q	G	Z
P	R	Q	E	K	Y	D	O	Y	É	J	S	Y	N	W	U	B	G	U	Ú	B	G	J	U	S	K	L	U	B	G
E	V	E	U	Y	L	Q	D	Q	N	R	N	D	K	S	W	M	S	E	W	Z	R	X	L	K	T	P	A	P	U
Y	G	S	P	W	W	J	C	E	X	A	I	C	F	Q	K	T	G	X	W	R	O	Y	F	R	H	Y	K	J	T
L	L	F	X	V	V	F	J	U	X	G	N	C	I	T	I	U	D	T	L	G	B	K	Q	M	S	E	Y	W	T
O	L	R	M	N	Q	R	S	S	D	H	K	L	S	A	Z	J	Q	I	I	E	X	X	D	D	E	Y	C	S	U
Y	M	S	W	Z	M	V	J	G	U	Z	S	C	P	V	B	A	M	B	V	A	R	D	B	Ü	V	Q	R	V	R
H	M	O	L	Y	W	U	G	K	K	L	Z	F	P	C	I	W	J	Q	C	I	V	D	S	W	R	G	R	C	V
K	X	G	H	Q	D	B	U	F	O	S	T	F	V	V	Q	R	C	Q	W	U	B	A	F	M	Z	G	P	N	S
V	E	U	S	E	R	G	U	Y	V	M	Á	D	D	I	B	O	Á	I	R	U	W	W	M	Z	M	Q	É	F	Á
J	X	A	U	F	Ó	K	G	R	D	I	X	Z	Z	M	K	M	L	G	W	A	D	Y	M	O	T	N	S	S	Z
O	S	D	S	A	K	V	R	D	M	U	J	T	J	E	Q	C	W	L	Z	F	T	Q	I	E	K	K	L	Q	Ú
Z	J	R	S	V	A	D	M	C	Q	S	D	Z	C	A	M	F	W	A	P	Á	C	R	S	K	B	C	B	I	H
Z	W	K	K	I	K	S	G	K	W	I	M	T	Y	F	R	G	C	Z	J	S	S	M	C	H	L	M	E	U	U
H	U	X	P	I	O	O	R	N	E	P	S	G	K	K	S	Z	S	P	X	J	G	R	X	K	Q	S	K	R	R
J	O	G	S	L	S	X	F	N	L	M	M	H	Z	X	B	L	S	B	R	K	S	Y	H	U	J	É	R	N	A
D	X	D	K	J	L	H	E	Q	F	C	H	M	E	U	A	W	Z	É	F	G	I	X	L	E	F	G	V	T	D
G	S	T	B	U	A	W	A	Y	U	I	K	B	C	F	C	J	S	Z	R	E	O	M	P	R	B	Ö	I	O	D
I	P	R	T	X	T	O	Q	B	M	X	D	I	L	L	G	A	S	M	Y	É	C	B	G	O	T	B	F	B	H
G	Q	A	R	T	Á	G	S	S	I	C	P	N	N	M	E	Q	M	O	Q	T	K	D	G	P	Z	S	P	K	L
C	C	B	Y	N	S	W	H	J	K	L	F	K	B	S	T	X	X	D	Y	K	Q	X	P	C	E	A	O	I	D
Z	E	G	E	R	É	S	Z	Ö	L	Y	V	N	Á	S	Z	R	E	P	Ü	L	É	S	B	B	B	V	I	U	Q
Q	G	E	B	T	Ú	Z	O	K	F	I	Ó	K	A	N	E	V	E	L	É	S	R	F	C	T	E	R	G	D	P
A	K	J	S	W	Q	Z	V	F	M	Z	U	Y	N	D	K	J	K	E	B	G	C	C	Q	T	B	A	H	E	N
D	L	K	É	K	V	É	R	C	S	E	G	Y	Ü	L	E	K	E	Z	É	S	W	A	Z	H	T	Z	Q	I	E
K	J	Z	L	E	H	J	C	D	C	S	K	T	C	C	I	Y	H	S	Y	U	I	U	H	B	A	S	D	T	Z
G	K	T	A	F	T	S	H	Q	Y	J	J	Y	E	C	V	T	R	T	Y	R	I	L	Y	K	K	C	O	S	J
D	E	Q	D	W	R	Y	J	N	I	J	B	H	J	I	P	W	E	S	L	I	J	J	V	I	X	Z	U	Q	V

Természeti esemény:	Ebben vagy ezekben a hónapokban zajlik a természetben:

4.) Alaposan figyeljétek meg az alábbi árnyképeket! Gondoljátok át, járjatok utána, hogy melyek veszélyeztethetik vagy veszélyeztették valaha a tűzokat és melyek nem! Ennek megfelelően töltsétek ki a táblázatot! (Maximális pontszám 30 pont)

<p>1.)</p> 	<p>2.)</p> 	<p>3.)</p>
<p>4.)</p> 	<p>5.)</p> 	<p>6.)</p>
<p>7.)</p> 	<p>8.)</p> 	<p>9.)</p>
<p>10.)</p> 	<p>11.)</p> 	<p>12.)</p>
<p>13.)</p> 	<p>14.)</p> 	<p>15.)</p>

Árnykép sorszáma:	Árnykép tartalma:	Ezért jelent vagy nem jelent veszélyt a tűzokra nézve.
1.)		
2.)		
3.)		
4.)		
5.)		
6.)		
7.)		
8.)		
9.)		

10.)		
11.)		
12.)		
13.)		
14.)		
15.)		

5.) Járjatok utána és kizárólag saját szavaiddal magyarázzátok el, hogy mit jelentenek a következő kifejezések! A kifejezések hivatalos jelentését bemásolva, nem jár pontszám. A kifejezésekhez társított helyes példákért, viszont 1-1 plusz pont jár!

(Maximális pontszám 20 pont)

Kifejezés:	Jelentése saját szavakkal és esetleg 1-1 példa:
repatriáció	
endemikus	
territórium	
szelekció	
metamorfózis	

Kifejezés:	Jelentése saját szavakkal és esetleg 1-1 példa:
imprinting	
adventív	
biodiverzitás	
fauna	
diapauza	

6.) Mint bizonyára tudjátok, a 2017. évben is megválasztották az év madarát, amely idén a TENGELIC lett. Ez az énekesmadár igen sok írónkat, költőnket megihlette már. Keressetek iskolátok, vagy településetek könyvtárában olyan szépirodalmi műveket (vereseket, regényeket, novellákat, meséket stb.) melyekben a tengelic is szerepel. Írjátok ki minél több, tengelicről szóló rövid kis idézetet, s hozzá a szerzőt és a mű címét is. *(Minden szerzővel és mű címmel ellátott idézetért 1 pont jár)*

Megadunk egy példát, ezt már nem választhatjátok:

Áprily Lajos: Madarak zenéje

*„Kertünk ma hangos tengelic-tanya,
az erdőn pintyszó cseng és cinkeszó,
csetteg, de már nótát indítana
a barkás fűzön egy hevült rigó.”*

7.) Az idei év fája a vadalma lett. Készítsetek településetekről vagy környezetéről egy egyszerű, de minél szebb, A/4-es, rajzos térképet, hogy hol találhatóak vadalmafák a környezetetekben. Írjátok le milyen állapotban vannak, mennyi idősek lehetnek, veszélyezteti-e létüket valami! Ha jelenleg nincs a településeteken vagy környezetében vadalma fa, akkor járjatok utána régi leírásokból, vagy idősebbektől tudakozódva, hogy hajdan nőtték-e vadalmafák a környéken és mi történt velük. Írjátok le röviden, maximum negyed oldalban! Valamikori helyüket szintén térképen jelöljétek meg!

(Maximális pontszám 10 pont)

8.) Környezetetekben keressetek egy olyan személyt, aki szereti a természetet vagy éppen szakmája is ehhez fűződik. Ez a személy lehet akár egy természetszerető rokon, barát, tanár, egy vadász, egy erdész, egy pásztoremler, egy természetvédő, egy madarász. Lényeg, hogy olyan valaki legyen, akiről tudjátok, hogy sokat jár a természetben és szereti is azt. Készítsetek vele egy riportot természetvédelmi témában. A riportból írjátok egy rövid cikket, ami nem lehet több egy oldalnál. Minél érdekesebb a riport és a belőle született cikk, annál több pontot ér. A lényeg, hogy a cikkel világítsatok rá arra, hogy mennyire fontos a természet védelme. Cél, minél jobban megfogni az olvasót a természetvédelem ügye iránt!

(Maximális pontszám 10 pont)